

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Incarnatio opus stupendum divinæ Potentiæ. Ex Veteri. Novo. Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Quoniam eodem habet res formari, & deformatam reformari; & omnia leguntur per Sapientiam esse facta Pf. 103. ~~24~~ necesse est, omnia per Sapientiam reformari. Imago ergo rationalis animæ, quæ ad totius Sapientię similitudinē legitur esse facta; per peccatum verò postmodum deformata in tantum, ut meritò possit quæri, *cujus est hac imago?* per Sapientiam est necessariò reformanda. S. Bonav. in Sap. c. 6.

§ III.

Incarnatio opus stupendum potentie Dei.

Vina & C.

Ex Veteri, & Novo.

Quoniam elevata est magnificentia tua. Pf. 8. 2. Magnificentia Domini est Incarnationis arcanum. Inter cujus diversa miracula hoc nobis super omnia cognoscitur esse celebransum; quòd Deus dignatus sit homo fieri; & crucem pro omnium salute sustinuit. Cassiodorus hic.

Super semur tuum potentissime. Pf. 44. 4. Quoniam Deus Verbum carnis debilitati se conjuncturus erat pulchrè additur, *potentissime*: quoniam maximæ potentie demonstrationem habet; posse DEUM in humana esse natura. S. Basilii hic.

Excita potentiam tuam, & veni. Psal. 79. 3. Tanquam patientem, & otio utentem, DEUM excitat: omnem tuam, inquit, potentiam move, nostram salutem tractans. B. Theodoretus hic.

Consurge, consurge, induere fortitudinem brachium Domini. Il. 51. 9. Ac si dicat: quid tam diu te continens in sinu Patris, o brachium Domini: consurge, & induere & fortem dilectionem, pulchram, & fortem obedientie charitatem. S. Rupertus hic.

Domine, audivi auditionem tuam. Habac. 3. 2. Sept. addunt: *consideravi opera tua, & obstupui, vel expavi.* Quod Sancti. Aug. l. 18 de Civit. 32. allegoricè refert ad opus Incarnationis Christi: quòd præ sui novitate, tantaque Majestatis exinanitione, stuporem, & sacrum honorem, ex sui reverentia incutit. Equidem si cum S. Magdalena sedentes, & abstracti, non aliud contempleremur totà vità quàm hoc: *Verbum Caro factum est; Deus homo*; jugiter obstupesceremus. Et quò magis, ac diutius, illud contempleremur; in eo magis in stuporem, imò in extasim, raperemur. Corn. hic.

Et vocabunt nomen ejus Emmanuel. Matth. 1. 23. Nota: Christus ab Isaia, & Mattheo, non vocatur Emmanuel Jehova, vel Emmanuel Adonai, aut Eloim; sed *Emmanuel*; cum tamen hæc omnia sint nomina Dei: quia Jehova notat Dei essentiam, ut Ens primum, summum, & immensum. Adonai Dei Dominium. Elohim providentiam, & judicem omnium. El autem significat Dei robur, & omnipotentiam; quia Deus in Incarnatione summum robur, & potentiam ostendit, Cornelius hic.

Fecit potentiam in brachio suo. Luc. 1. 51. Communis, & vera, expositio intelligit Verbum Dei incarnatum. Alia dicuntur opera manuum, digitorum, seu unius digiti Dei. Pf. 101. 26. *opera manuum tuarum sunt caeli.* Pf. 8. 4. *quoniam videbo caelos tuos opera dignitorum tuorum.* Ex. 8. 19. *Digi us Dei est hic* At Incarnatio; cum opus fuerit majoris negotij, integro Dei brachio opus fuit. Sylveira hic.

Missus est Angelus Gabriel. Luc. 1. 26. Gabriel denominatur à fortitudine Dei: tum quia in mysterio Incarnationis Verbi Dei tota ratio tacti est fortitudo, seu potentia facientis (nihil siquidem opus comparabile est operi, quò Verbum Caro factum est) tum quia annuntiabat Messiam non solum fortissimum ad debellandum, quæ sunt Carnis, Mundi, & demonum; sed Patrem totius veræ fortitudinis. Cajetanus hic.

Ex Patribus, & aliis.

Quid est magis tremendum? quòd se dedit Deus terris; aut, quòd vos dat cælo? quòd societatem carnis intrat ipse; aut quòd vos facit consortium Divinitatis intrare? quòd mortem sumit ipse; aut quòd vos resumat ex morte? quòd ipse in vestram nascitur servitutem; aut quòd sibi vos gignat in liberos? Est utique terribilis, quòd terra transfertur in cælum, homo pietatem mutatur, servitutis fors dominationis jura fortitur. S. Chrysolog. f. 67.

Abyssus planè impericrutabilis, Incarnationis Dominicæ Sacramentum, abyssus impenetrabilis. *Verbum Caro factum est, & habitavit in nobis.* S. Bernardus l. 2. de Annunt. B. V.

Advertite lumen in lucerna testæ, solem in nube, Deum in homine, in luteo vasculo carnis nostræ splendorem gloriæ, candoremque lucis æternæ. Guarricus l. 2. de Nat. D.

Amplius Deus innotuisti in Filio, quàm in Mundo, & perfectius in homine, quàm in orbe. In hoc monstrasti, quis esses, quid sciperes, quid posses, quantumque amares, quantum ignosceres; quàm bonus, quàm pius, quàm misericors, & quàm magnificus esses. S. Thom. Vill. l. 3. in Nat. D.

Mirare, quòd in ipso principium junctum est cum postremo, Deus cum homine sexto die formatò. Æternum junctum est cum homine temporali in plenitudine temporum, de Virgine nato; simplicissimum cum summè composito; actualissimum cum summè passo, & mortuo; perfectissimum, & imensum, cum modico; summè unum cum individuo composito, & à cæteris distincto, homine scilicet Jesu Christo. S. Bonavent. l. 1. c. 6.

Convenerunt in unum in illo thalamo Virginali Creator, & creatura; factor, & factura; Deus, & homo; Redemptor, & redemptus; captivitas, & redemptio; pretium, & emptum; amor, & amatus; mors, & vita; nobilitas, & abjecto; dives, & pauper; judex justus, & justè damnatus; liberans, & liberandus; æternum, & temporale; antiquum, & novum.

novum. Simon Cass. de gest. Salvat. l. 1. cap. 2.

Nullum ab æterno majus factum, quam Verbum Caro factum. Et cum in principio fecisset Deus ex nihilo cælum, & terram; excedit tamen, quod ejus Filius incarnatus sit. Idem. l. c. 1.

§. IV.

Incarnatio opus immensi amoris

Ex Veteri, & Novo.

Adam - ubi es? Gen. 3. 9. Ediscebat Deus, ut nobis fidem sterneret, etiam affectus humanos. Sciebat jam tunc suscepturus etiam ipsas substantias hominis, carnem, & animam; interrogare, quasi ignorans. *Adam ubi es?* Si igitur Deus ita se probat; quomodo tu Deus futurus ex Jesu natalitio, non curas te exercere, an possis Dei actiones æmulari? Tertull. lib. de Prax.

Zelus Domini exercituum faciet hoc. If. 9. 7. Nota: zelus seu zelotypia, est animi affectus, inde natus; quod timer aliquis, ne ab alio occupetur, quod sibi soli optaret. Hinc sæpe zelus capitur pro amore. Sic ergo Dei Filius vehementer dilexit genus humanum; idem agrè tulit illud venisse in diaboli potestatem. Hoc zelò, & æmulatione incitatus voluit incarnari, atque in carne assumpta proclio diabolium corrivalem suum expugnavit. Hinc Redemptio Christi sæpe in Scriptura tribuitur zelo ejus, quasi fonti. Quocirca S. Anselmus scripsit librum hoc titulo: Cur Deus homo? & respondet his Isaïæ verbis; zelus Domini exercituum fecit hoc. Cornelius hic.

Ego, ego ipse consolabor vos. If. 51. 12. Non legatus veniet, aut angelus; sed ego ego ipse consolabor vos consolatione propria, quæ nemo alius potest consolari vos. Paracletum; id est, consolatorem, ego habeo; Paracletum Spiritum S. ego vobis dabo. S. Rupert. hic.

Canticum Canticorum. Sunt in Scriptura veteris instrumenti Cantica insignia numero sex. Canticum Moyfi. Ex. 15. Ejusdem Deut. 32. tertium Annæ I. Reg. 2. quartum Isaïæ 12. quintum Ezechia regis. If. 38. Sextum Abacuc. 3. Septimum, & novissimum, est Canticum illud, maximi, & singularis beneficii Dei, Canticum amoris, quò DEUS in B. V. descendit. Et certè dicitur Canticum Canticorum: quia, quod in ea canitur, beneficium est omnium beneficiorum. Sanct. Rupertus Prologoin Cant.

Deus ab austro veniet, & sanctus de monte Pharan. S. Aug. Sic legit: *Deus de Theman veniet, & sanctus de monte umbroso.* Habac. 3. 3. Quod hic dictum est, de Theman veniet, alij interpretati sunt, ab Austro, vel ab aphrico; per quod significatur meridies: id est, fervor charitatis, & splendor veritatis. S. Aug. de Civ. l. 18. c. 32.

Deus ab Austro veniet. ib. Sicut Auster nubem pluviarum dulcium, ita charitas Spiritus

S. Christum cum pluvia gratiarum venire cogit. Sanct. Bonavent. l. 7. D. 1. adv. Ab Austro veniet, id est, ex calore charitatis. Cornelius hic.

Inventa est in utero - de Spiritu S. Matth. 1. 18. Cur non dicit Mattheus, in utero habens de Patre æterno, aut de Filio? Respond. id æquè verè eum dicere potuisse: opera enim SSS. Trinitatis ad extra omnibus tribus Personis sunt communia. Sed maluit dicere de Spiritu Sancto: quia sicut potentia appropriatur Patri, Sapientia Filio; sic amor, bonitas, gratia, quæ in Incarnatione maxime elucet, attribuitur Spiritui S. Sanct. Thomas 3. p. q. 32. a. 1. & seq. docet: Tò *de Spiritu Sancto*, significare: ex puro amore Dei, & Spiritus Sancti sine meritis hominum, per etiam esse Verbi Incarnationem. Cornelius hic.

Spiritus Sanctus superveniet in te. Luc. 1. 35. Cur hoc opus tribuitur Spiritui Sancto, cum omnia opera ad extra communia sint omnibus tribus Personis? Sanct. Thomas Aquin. 3. p. q. 52. a. 1. in corpore: Spiritus S. est amor Patris, & Filij; hoc autem opus Incarnationis ex Dei amore maximo provenit.

Ad quem accedentes lapidem vivum. 1. Petri 2. 4. Ut lapis suo pondere ex alto ruit; ita Christus amoris sui erga nos pondere de cælis descendit in terram. Cornelius hic.

Ex Patribus, & aliis.

DEUS amore venit ad homines, venit in homines, factus est homo. Amore Deus in visibilis servis suis factus est similis. S. Aug. Manual. c. 21.

Si DEUS peccatores non amaret, de cælo ad terras non descenderet. Idem tr. 49. in Joan.

Magnum mysterium! magnum divinæ dilectionis indicium! homo DEUM contemnens a DEO discessit; DEUS hominem diligens ad homines venit. Dilexit impium, ut faceret justum; dilexit infirmum, ut faceret sanum; dilexit perversum, ut faceret rectum; dilexit mortuum, ut faceret vivum. B. Fulgentius serm. de dupl. Nat. Chr.

Conscientia mihi testis est, Domine Jesu! quid fecerim tibi; & Crux tua mihi testimonium perhibet; quid tu feceris mihi. Tu DEUS, & ego homo: & tamen pro me tu DEUS factus es homo. Tu Creator, & ego creatura: tu pro me dignatus es fieri creatura. Tu Dominus, nos servi: & pro servis dignatus es fieri servus. Sanct. Bernardus l. 13. in Con. D.

In nullo Deus sic commendat charitatem suam, quomodo in mysterio Incarnationis ejus, & Passionis: in nullo sic revelatur ejus pietas; in nullo sic apparet benignitas,